

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-2721 2, 5, 8, 22, 23, 38 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2026, LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-28 4, 7, 10, 20, 21, 28, 37, 56, 57, 60, 61 IR 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2027, LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKIMŲ Į EUROPOS PARLAMENTĄ ĮSTATYMO NR. IX-1837 3, 7, 10, 22, 23, 30, 39, 66, 67, 68, 71 IR 72 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2028, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-532 2, 5, 9, 20, 21, 28, 36, 63, 64, 65 IR 66 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2029 BEI LIETUVOS RESPUBLIKOS REFERENDUMO ĮSTATYMO NR. IX-929 2, 11, 30, 31, 38, 53, 54, 57, 58, 60¹ IR 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2030

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 16 d. sprendimo Nr. SV-S-724 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4–8 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a:**

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 2, 5, 8, 22, 23, 38 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2026, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 4, 7, 10, 20, 21, 28, 37, 56, 57, 60, 61 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2027, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 3, 7, 10, 22, 23, 30, 39, 66, 67, 68, 71 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2028, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2, 5, 9, 20, 21, 28, 36, 63, 64, 65 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2029 bei Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo Nr. IX-929 2, 11, 30, 31, 38, 53, 54, 57, 58, 60¹ ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2030 (toliau kartu – Įstatymų projektai), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymų projektus tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas bei pasiūlymus:

1.1. Vadovaujantis teisėkūros sistemiškumo principu, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo kodekso 139 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytą darbuotojo darbo užmokesčio sudedamosios dalies pavadinimą ir Įstatymų projektuose nurodytos vienkartinės piniginės išmokos paskirtį – vadovaujantis rinkimus ir darbo apmokėjimą reguliuojančiais teisės aktais, apmokėti organizuojant rinkimus dalyvaujančių asmenų darbą, siūlytina atsisakyti sąvokos „vienkartinė piniginė išmoka“ ir ją pakeisti nuostata dėl rinkimų komisijų narių, pirmininkų ir jų pavaduotojų, komisijos sekretorių skatinimo premija už atliktą darbą rinkimų komisijose.

1.2. Įstatymų projektuose rinkimų komisijų narių, pirmininkų ir jų pavaduotojų, komisijų sekretorių atlyginimų dydžius, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis dėl šalies vidutinio darbo užmokesčio 2008–2016 metais didėjimo, siūloma didinti atitinkamai 14–22 procentais, taip pat siūloma rinkimų komisijų narius, pirmininkus ir jų pavaduotojus, komisijų sekretorius už labai gerą darbą skatinti iki 100 procentų per visą darbo rinkimų komisijose laikotarpį gautų mėnesinių atlyginimų vidurkio dydžio pinigineis išmokomis ir nustatyti, kad skatinimui skiriamų lėšų dydį numatys Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija, tvirtindama atitinkamos komisijos išlaidų sąmatą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Įstatymų projektų aiškinamajame rašte siūlytina detaliau pagrįsti Įstatymų projektuose numatomo skatinimo už labai gerą darbą tikslingumą arba visai jo atsisakyti. Jeigu būtų svarstoma pritarti rinkimų komisijų narių, pirmininkų ir jų pavaduotojų, komisijų sekretorių skatinimui už labai gerą darbą rinkimų komisijose, siūlytina Įstatymų projektuose apibrėžti, kokią dalį komisijų darbo užmokesčiui patvirtintų lėšų galima panaudoti skatinimui.

2. Atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį, kad, 2017 m. gruodžio 7 d. Seimui priėmus Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2018 metais, įstatymą, buvo nustatytas didesnis pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis – 132,5 euro. Todėl Įstatymų projektuose siūlomiems pakeitimams Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento, savivaldybių tarybų rinkimų, referendumo komisijų ir balsavimo komisijų Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir laivuose, apygardų rinkimų, savivaldybių rinkimų, miestų, rajonų referendumo komisijų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, komisijų sekretorių ir komisijų narių, apylinkių rinkimų ar referendumo komisijų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, komisijų sekretorių ir komisijų narių, balsavimo komisijų Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir laivuose pirmininkų ir narių bei rinkimų ir referendumo komisijų samdomų informacinių technologijų specialistų, buhalterių, kitų samdomų darbuotojų atlyginimų tarifams padidinti papildomai prireiktų daugiau Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, nei nurodyta Įstatymų projektų aiškinamajame rašte (745 tūkst. eurų). Įstatymų projektuose siūlomiems pakeitimams dėl balsavimo patalpų neįgaliesiems pritaikymo ar tinkamų balsavimo patalpų nuomos taip pat prireiks lėšų, kurių poreikis galėtų būti apskaičiuotas atlikus individualų kiekvienos savivaldybės padėties įvertinimą ir Vyriausiajai rinkimų komisijai patikslinus Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašą, patvirtintą Vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. vasario 4 d. sprendimu Nr. Sp-11 „Dėl Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašo ir Balsavimo patalpos perdavimo saugoti policijai akto formos patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, kuriose dėl emigravusių Lietuvos Respublikos piliečių sparčiausiai auga rinkėjų skaičius, dažnai nepakanka žmoniškųjų išteklių, todėl balsavimo komisijose dirbantys atstovybės darbuotojai ir kiti užsienio valstybėje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai susiduria su itin dideliu

darbo krūviu ir sudėtingomis darbo sąlygomis. Pažymėtina, kad atstovybių darbuotojai, vykdydami rinkimų organizavimo funkcijas, kartu privalo užtikrinti kitų jiems priskirtų funkcijų vykdymą ir visapusiškai sklandų atstovybių darbą. Galimybė į atstovybių balsavimo komisijas komandiruoti asmenis iš Lietuvos Respublikos padėtų išspręsti organizacinius rinkimų iššūkius, leistų išplėsti balsavimo punktų geografiją ir taip prisidėtų prie sklandaus rinkėjų teisių įgyvendinimo užtikrinimo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina:

3.1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 68 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Balsavimo komisijos sudaromos iš pirmininko ir ne mažiau kaip dviejų narių. Jas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje sudaro jų vadovai iš Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos darbuotojų, kitų užsienio valstybėje gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių **arba prireikus komandiruojamų asmenų iš Lietuvos Respublikos. Balsavimo komisijos pirmininką skiria užsienio reikalų ministras.** Balsavimo komisijų narių rašytinių pasižadėjimų davimo tvarką ir komandiruojamų asmenų dalyvavimo balsavimo komisijose tvarką nustato Vyriausioji rinkimų komisija.“

3.2. Atitinkamai pakeisti Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 60 straipsnio 2 dalį, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 71 straipsnio 2 dalį ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 57 straipsnio 2 dalį.

4. Pagal Užsienio reikalų ministerijos turimus atstovybių rinkimų organizavimo statistinius duomenis, rinkėjai užsienyje pirmenybę teikia balsavimui paštu: pirmame balsavimo ture paštu balsuoja apie 60 proc. rinkėjų, antrame – apie 80 proc. Atvykus į atstovybę aktyviausiai balsuojama pagrindinę balsavimo dieną. Išankstinio balsavimo atstovybėse atvejai yra reti. Be to, dėl rinkėjų skaičiaus užsienyje didėjimo ir kartu didėjančio naujų balsavimo punktų poreikio tikėtinas tolesnis su tuo susijusių išlaidų augimas.

Atsižvelgdami į išdėstytus argumentus, manome, kad nustatytas ne mažiau kaip 10 dienų balsavimo atstovybėse terminas yra neracionalus ir netikslingas. Balsavimo atstovybėse dienų skaičiaus sumažinimas iki ne mažiau kaip 3 dienų leistų taupyti valstybės lėšas, skirtas balsavimui atstovybėse organizuoti, ir kartu neturėtų neigiamo poveikio rinkimų organizavimo kokybei.

Be to, sumažinus balsavimo dienų skaičių atstovybėse iki ne mažiau kaip 3 dienų, būtų suvienodintas išankstinio balsavimo dienų skaičius tiek balsuojant užsienyje, tiek Lietuvoje ir taip sulygintos Lietuvos Respublikos piliečių rinkimų teisės įgyvendinimo galimybės. Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, siūlytina:

4.1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 68 straipsnio 5 dalį, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 60 straipsnio 5 dalį, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 71 straipsnio 5 dalį bei Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 57 straipsnio 5 dalį ir jas išdėstyti taip:

„5. Vyriausioji rinkimų komisija užsienio reikalų ministro teikimu sudaro Lietuvos Respublikos diplomatinėjų atstovybių ir konsulinių įstaigų, kuriose vyksta balsavimas, sąrašą ir

kiekvienai diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai nustato balsavimo jose dienas (ne mažiau kaip 3 dienas).“

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Asmenų priėmimo ir
dokumentų valdymo skyriaus
stiliistė

Viktorija Balčiūtė-Starkuvienė

421P-07-31

Tam tikslui
vykdomi patarimai
Viktorija Balčiūtė-Starkuvienė
2018-07-31